II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. december 14.)

egy állami támogatásról, amelyet Németország ad a bajor gépköröknek

(az értesítés a C(2004) 4771. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

(2006/570/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének 1. albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután minden érdekelt fél felkérést kapott arra, hogy az említett cikkekkel [1] kapcsolatos észrevételeit közölje, és ezek az észrevételek figyelembevételre kerültek,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) 2001. január 31-én kelt levelében jelentett be Németország a Bizottságnak egy intézkedést a bajor gépkörök javára. További információk szerepeltek a 2001. május 11-i, 2001. május 16-án beérkezett levélben és a 2001. október 9-i, 2001. október 11-én beérkezett levélben.

(2) 2001. október 9-i levelében Németország közölte, hogy az intézkedést már az 1970. évtől kezdődően alkalmazzák, és eddig bejelentésére nem került sor. A támogatást ezért a nem bejelentett támogatások nyilvántartásába bejegyezték.

(3) 2003. február 7-i levelében tudatta a Bizottság Németországgal azt a határozatát, hogy ezen intézkedés kapcsán megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást. A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság utalt arra, hogy nincsenek ellenvetései az intézkedés egyik része (a gazdaságoknak nyújtott szociális támogatás) ellen, mivel ez a része összhangban van az agrárágazatnak nyújtott állami támogatások keretszabályának [2] (a továbbiakban: „Keretszabály") 14. szakaszával, és ezáltal az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az egységes piaccal összeegyeztethető.

(4) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozata az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [3] került közzétételre. A Bizottság felkérte az érdekelteket, hogy nyilvánítsanak véleményt a vonatkozó támogatásról.

(5) A Bizottság 2003. április 29-i, 2003. május 2-án beérkezett, 2003. május 5-i, 2003. május 6-án beérkezett, 2003. május 26-i, 2003. május 28-án beérkezett levelekben, valamint 2003. február 12-i, 2003. február 14-én iktatott e-mailben kapott állásfoglalásokat az érdekeltekről.

(6) Németország 2003. április 4-i, 2003. április 8-án beérkezett levelében juttatta el állásfoglalását a Bizottsághoz. Ezen túlmenően Németország 2003. augusztus 29-i, 2003. szeptember 3-án beérkezett levelében adta meg állásfoglalását az érdekeltek véleménynyilvánításaival kapcsolatban.

[1] HL C 82., 2003.4.5., 12. o.

[2] HL C 28., 2000.2.1., 2. o.

[3] Lásd az 1. lábjegyzetet.

(7) 2004. május 19-én az eljárás megosztásra került, és a Bizottság végleges határozatot hozott ([4]), amellyel a bejelentett, Németország által a 2001–2005 időszakra nyújtani tervezett támogatást a jövőre vonatkozóan engedélyezte.

(8) 2004. szeptember 14-i, 2004. szeptember 16-án beérkezett levelében Németország – ahogyan azt a Bizottság 2004. május 24-i levelében kérte – további információkat adott meg az intézkedés nem bejelentett részére vonatkozóan.

(9) A mostani határozat kizárólag azokra a támogatásokra vonatkozik, amelyeket Németország a bajor gépköröknek 2001 előtt, jogellenesen nyújtott (ami alól kivételt képeznek a gazdaságoknak nyújtott szociális támogatások).

II. A TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

II.1. Az intézkedés célja és jogalapja

(10) Az intézkedés célja, hogy megkönnyítse a gazdaságok közötti együttműködést Bajorországban a mező- és az erdőgazdaságban, azáltal, hogy szubvencionálja az úgynevezett „gép- és gazdaságsegítő köröket". Megvalósítása az 1974. augusztus 8-i, a mezőgazdaság támogatásáról szóló bajor törvény (LwFÖG) alapján történik.

II.2. Kedvezményezettek

(11) Az intézkedés kedvezményezettjei a bajor gépkörök és a Bajor Gép- és Gazdaságsegítő Körök Kuratóriuma – *Kuratorium Bayerischer Maschinen- und Betriebshilferinge e.V.* – (KBM).

A bajor gépkörök

(12) A gépkörök a gazdák önsegélyező testületei, helyi, illetve regionális szinten. Az LwFÖG 9. cikkének megfelelően ezek a testületek csak a következő területeken tevékenykedhetnek:

a) szociális támogatás a gazdaságok számára (amelyet a Bizottság már engedélyezett, lásd a (3) preambulumbekezdést): a gépkörök szervezik meg a mezőgazdasági munkaerő cseréjét betegség, baleset és más szociális szükséghelyzetek esetén;

b) mező- és erdőgazdasági támogatás a gazdaságok számára: a gépkörök szervezik meg a mező- és erdőgazdasági munkaerő cseréjét, mindenekelőtt a munka idényjellegű csúcsainak kezeléséhez és az olyan speciális munkák elvégzéséhez, amelyekhez magas képzettségű, a gazdaságokban gyakran rendelkezésre nem álló személyzet szükséges;

c) az idegenforgalmi szálláshelyek kínálatának koordinálása a mező- és erdőgazdasági üzemeknél;

d) vállalatok közötti géphasználat: a gépkörök szervezik meg és koordinálják a gépeknek a gazdaságok közötti cseréjét. Ezáltal a gazdák megtakaríthatják maguknak, hogy saját maguknak speciális gépeket vásároljanak, ami különösen a kisvállalkozások számára sok esetben gazdaságtalan.

(13) A gépkörök alkalmanként közvetítő szerepet is játszanak. A tulajdonképpeni szolgáltatásokat – amilyen a gépek és a munkaerő használata – olyan gazdák nyújtják, akik azért attól a vállalkozástól, amely a szolgáltatásokat igénybe veszi (= gazda), a piaci árnak megfelelő díjazást kapnak. A gépkörök által nyújtott szolgáltatások ellenszolgáltatásaként a gazdák tagsági hozzájárulást, valamint a vonatkozó szolgáltatásért díjazást fizetnek.

(14) A gazdakörök nem minden tevékenységét szubvencionálja az állam. Így különösen az idegenforgalmi szálláshelyek koordinálása az, amely a támogatásból ki van zárva, és a mérleg szempontjából elkülönítve kezelendő.

(15) A törvény a gépkörök tevékenységét a (12) preambulumbekezdésben megnevezett alapfeladatokra korlátozza ([5]), amelyek (korlátozott kivételektől eltekintve) szubvencionálásban részesülnek. Amikor azonban a gépkörök jogi szempontból független leányvállalatokat hoznak létre, ezek más tevékenységeket is folytathatnak (az LwFÖG 10. cikkének c) pontja), amennyiben az alapfeladatok elvégzése ezáltal nem kerül veszélybe. A „nem alaptevékenységek" közé, amelyek a mérleg szempontjából elkülönítve kezelendők (LwFÖG, 12. cikk), számítanak a következők:

a) zöld területek fenntartása;

b) szerves hulladékok begyűjtése, feldolgozása és újrahasznosítása;

c) szállítási szolgáltatások végzése a mező- és erdőgazdaság területén;

d) erdőgazdasági munkák;

e) közösségi szolgáltatások végzése, pl. hóeltakarítás, takarítási munkák és hasonló tevékenységek.

([4]) C(2004) 1629. végleges.

([5]) Alapfeladatok a jelen határozat értelmében azok a tevékenységek, amelyek a német jog szerint támogathatóak.

KBM

(16) A KBM a bajor gépköröket átfogó szervezet. Az 1994 és 2000 közötti időszakban a KBM-hez 83–90 gépkör tartozott, amelyek mintegy 100 000 mező- és erdőgazdasági üzemből álltak össze. A KBM a következő feladatok teljesítéséért részesült befizetésekben:

a) központi kapcsolattartói tevékenység a Bajor Mezőgazdasági és Erdőgazdálkodási Államminisztériummal szemben;

b) a gépkörök javát szolgáló közpénzek kezelése;

c) főállású üzleti vezetők és más szakemberek alkalmazása a gépkörök számára;

d) tanácsadás és támogatás a gépkörök számára a gépek és a munkaerő gazdaságok közötti használatával kapcsolatos összes kérdésben;

e) tartományi szintű kínálat biztosítása a gépkörök szolgáltatásaiból egész Bajorországban;

f) szolgálati és szakmai felügyelet a gépkörök üzleti vezetői vonatkozásában;

g) a gépkörök munkatársainak nyújtott képzés és továbbképzés megszervezése.

II.3. **Költségvetési eszközök**

(17) Németország közli, hogy a KBM-nek és a gépköröknek nyújtott támogatásokat 1974 óta fizetik. Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ([6]) 15. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság hatásköre a támogatások visszatérítésével kapcsolatban tíz évi időtartamra érvényes. A Bizottság vizsgálati eljárása 2001-ben indult, ami azt jelenti, hogy a tízéves időszak a hivatkozott rendelet 15. cikkének (2) bekezdése értelmében 1991-ig nyúlik vissza. Ezért az ezt az időszakot megelőzően kifizetett támogatások további vizsgálat tárgyát nem képezik.

(18) A Németország által benyújtott és a következő táblázatban megadott, a költségvetésre vonatkozó adatok csak az 1992 és 2000 közötti időszakban a KBM-nek és a gépköröknek történt kifizetéseket tartalmazzák.

(euróban)

Év	A KBM-nek kifizetett támogatások	ebből a gépköröknek adott támogatások
1992	5 268 000,00	
1993	5 882 000,00	
1994	6 120 163,82	5 774 370,02
1995	6 005 123,14	5 661 987,48
1996	6 005 123,14	5 636 740,37
1997	5 112 918,81	4 777 826,08
1998	5 252 757,14	4 912 490,12
1999	5 007 205,07	4 734 342,77
2000	4 387 906,92	4 035 399,63

II.4. **A támogatások jellege és mértéke**

(19) Az intézkedést a bajor tartomány eszközeiből finanszírozták. A támogatást a gépköröket átfogó szervezetnek, a KBM-nek juttatott közvetlen adományok formájában biztosították. A KBM az eszközök egy részét kifizetések és szolgáltatások formájában a hozzá kapcsolódó gépköröknek továbbította. A gépköröknek adott támogatások kiszámítása olyan formában történt, hogy kiszámították az alapfeladatok ellátásához szükséges kiadások százalékos részesedését az összes kiadásokban.

II.5. **A hivatalos vizsgálati eljárás megindításának indokai**

(20) Az előzetes ellenőrzés után nem volt világos, hogy a közpénzekből a KBM-nek történt kifizetések a KBM által a gépköröknek nyújtott szolgáltatásokért fizetett díjazást jelentettek-e, anélkül, hogy az ilyen szolgáltatások piaci árait meghaladták volna, vagy ezek a kifizetések a piaci árakat meghaladták, és ezáltal a KBM működési költségeinek szubvencionálását jelentették. Nem volt világos, hogy ezek a feltételezett állami támogatások nem tartoznak-e az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a „de minimis" támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 69/2001/EK bizottsági rendelet ([7]) alkalmazási körébe. A Bizottságnak arról sem voltak információi, hogy az ilyen jellegű támogatások beruházásokhoz vagy más támogatható feladatokhoz kapcsolódtak-e, vagy az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 70/2001/EK bizottsági rendelet ([8]) alá tartoznak. Ezért ezeket a támogatásokat esetleg működési támogatásokként is be lehetett volna sorolni, amelyek az egységes piaccal nem egyeztethetőek össze ([9]).

([6]) HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

([7]) HL L 10., 2001.1.13., 30. o.

([8]) HL L 10., 2001.1.13., 33. o. A 364/2004/EK rendelettel (HL L 63., 2004.2.28., 22. o.) módosított rendelet.

([9]) Ahogyan az Európai Közösségek Bírósága és Elsőfokú Bírósága kifejtette, a működési támogatások, vagyis azok a támogatások, amelyek révén egy vállalkozás olyan költségektől szabadul meg, amelyeket szokásos üzletmenete során vagy szokásos tevékenységeinek során viselnie kellene, meghamisítják a versenyfeltételeket (az Elsőfokú Bíróság 1995. június 8-i ítélete a T-459-93 ügyben, Siemens SA kontra Bizottság, EBHT 1995, II-1675. o., 48. és 77. bekezdés, és az ott megnevezett ítélkezési gyakorlat).

(21) Hasonló volt a helyzet, értelemszerűen, a gépkörök javára történt kifizetéseknél. Mindenekelőtt az nem volt világos, hogy a hatóságok által a KBM-en keresztül a gépköröknek juttatott közpénzeket kizárólag arra használták-e fel, hogy a gazdák számára a szolgáltatások költségeit csökkentsék, vagyis abból lehet-e kiindulni, hogy mindössze a gazdáknak adott támogatásról van szó, vagy pedig a gépkörök, mint vállalkozások, végső kedvezményezettként a pénzeszközökből egy részt – és ezáltal támogatást – maguk is kaptak.

(22) Ebből adódóan az intézkedés előzetes vizsgálata azt mutatta, hogy a támogatás legalábbis részben a mező- és erdőgazdasági vállalkozások javára szolgált. A Bizottságnak komoly kétségei voltak afelől, hogy a gazdaságoknak adott gazdálkodási jellegű támogatások és a gépek gazdaságok közötti használata a keretszabály 14. szakasza alapján engedélyezhető-e, vagy itt sokkal inkább a mezőgazdasági termelők javát szolgáló támogatásokról van szó.

(23) Továbbá tisztázni kellett, hogy a gépkörök eltérő tevékenységi területei egymástól világosan elkülöníthetők-e, és a gépköröknek adott állami támogatások nem vezetnek-e a verseny torzulásaihoz más gazdasági ágazatokban (vagyis a hivatalos alaptevékenységen kívül eső tevékenységi területeken).

III. AZ ÉRDEKELTEK ÁLLÁSFOGLALÁSAI

III.1. Az intézkedés ellen rendelkezésre álló panaszok

(24) A Bizottsághoz egy sor panasz érkezett be. A panasztevők azt állítják, hogy a gépkörök nem csak a (12) preambulumbekezdésben jelzett alaptevékenységekkel foglalkoznak, hanem amellett más szolgáltatásokat is kínálnak, amilyenek a kommunális szolgáltatások (pl. hóeltakarítás, útépítés/útfenntartás, szennyvíztisztító megépítése), a kert- és tájgondozás, sport- és golfpályák építése, versenyben más, díjazás ellenében dolgozó vállalkozásokkal.

(25) A panasztevők nézete szerint a gépkörök és leányvállalataik személyes és térbeli közelsége, illetve egysége, valamint a gépkörök tulajdonképpeni alaptevékenységei és más gazdálkodási tevékenységei közötti elégtelen elhatárolás miatt nem lehetséges valós elkülönítés az állami eszközökből támogatott és a nem támogatott tevékenységi területek között. A panasztevők azt a véleményt képviselték, hogy a támogatások felhasználhatók a többi gazdálkodási tevékenység kereszttámogatásához, ezáltal pedig az agrárszektoron kívül is torzítják a versenyt.

III.2. Az érdekeltek állásfoglalásai a hivatalos vizsgálati eljárás során

(26) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás során négy állásfoglalást kapott. Az érdekeltek nem adnak hangot ellenvetésnek a gépkörök alapfeladatainak szubvencionálásával, vagyis a gazdaságoknak nyújtott szociális és gazdasági támogatásokkal és a gazdaságok közötti géphasználattal kapcsolatban.

(27) Az állásfoglalások tárgyát azok a „nem alaptevékenységek” képezik, amelyeket a gépkörök a leányvállalataikon keresztül végeznek, például a hóeltakarítás télen, vagy a kert- és tájgondozás külső vállalkozások megbízásából. Egyes esetekben ezek a leányvállalatok nem különböztethetők meg a gépköröktől, mivel ugyanazon név alatt szerepelnek és ugyanazt a személyzetet foglalkoztatják. Az érdekeltek által megadott információk egyértelműen arra utalnak, hogy a gépkörök bizonyos szolgáltatások (pl. üzemeltetési eszközök eladása) tekintetében önállóan is fellépnek a piacon. Az egyik állásfoglalásban részletes információkat mutattak be, amelyek azt mutatják, hogy egy gépkör növényvédő szert kínált, olyan árakon, amelyek valószínűleg a gyártó értékesítési ára, de mindenképpen a piacon szokásos ár alatt voltak. Más esetekben az érdekeltek kijelentése szerint üzleti leányvállalkozások szerepeltek ugyan ajánlattevőként, pl. a nyilvános ajánlati felhívásoknál, a szolgáltatások elvégzését azonban alvállalkozókra – többek között a gépkörökre – bízták. Ebből következően az érdekeltek véleménye szerint lehetetlen egyértelműen különbséget tenni a gépkörök alapfeladatai és egyéb üzleti tevékenységei között.

(28) A gépkörök ill. a KBM és leányvállalataik személyes és térbeli egysége miatt nem lehet megakadályozni az üzleti tevékenységeknek a (25) preambulumbekezdésben megnevezett kereszttámogatását. Ebből következően az egyik érdekelt azon a véleményen van, hogy a gépkörök piaci erőfölényükkel az EK-Szerződés 82. cikke értelmében visszaélnek, és az EK-Szerződés 81. cikke értelmében vett versenykorlátozó megállapodásokat és magatartást tanúsítanak.

(29) Figyelemre méltó, hogy az érdekeltek által feltételezéseikhez bemutatott bizonylatok nem vonatkoztak kifejezetten a 2001 előtti időszakra, amely a mostani határozat tárgyát képezi. A Bizottság véleménye az, hogy ezek a bizonylatok ennek ellenére fontosak, amikor annak megítéléséről van szó, hogy a 2001 előtti időszakban is fennállt-e annak lehetősége, hogy kereszttámogatásokat valósítsanak meg és a versenyt az agrárágazaton kívül torzítsák.

IV. **NÉMETORSZÁG ÁLLÁSFOGLALÁSAI**

(30) 2003. április 4-i levelében Németország azt a véleményt képviselte, hogy sem a KBM, sem a gépkörök támogatásjogi értelemben nem vállalkozások. A KBM esetében nem kínálnak árukat vagy szolgáltatásokat egy megadott piacon, a gépkörök esetében pedig azok tevékenysége az államilag támogatott területeken (alapfeladatok) nem sorolhatók be gazdálkodó tevékenységekként, mivel azok nem nyereségszerzésre irányulnak.

(31) 2004. szeptember 14-i levelében átadott további tájékoztatásaiban Németország azt a véleményt képviselte, hogy az a tényállás, miszerint a gépkörök jog szerint nem folytathatnak gazdasági tevékenységet, elegendő bizonyíték arra, hogy a támogatások kizárólag a gazdák javát szolgálhatták, amire emiatt további bizonyítás nem szükséges. Németország számokat mutatott be, amelyekből az következik, hogy annak a pénzügyi hozzájárulásnak, amelyet a gépkörökön keresztül a gazdáknak eljuttatnak, igen nagy része a gazdaságoknak nyújtott szociális támogatás. Németország arra az eredményre jut, hogy abból lehetne kiindulni, hogy a Bajorország tartomány által a KBM-nek és a gépköröknek kifizetett összeget teljes egészében a gazdáknak továbbították, mint egyedüli kedvezményezetteknek.

(32) 2003. április 4-én kelt levelében Németország előadja, hogy a gazdáknak a gépkörökön keresztül juttatott támogatások a keretszabály 14. szakaszának értelmében a csekély mértékű támogatás meghatározásának megfelelnek, és ugyanazon 14. szám rendelkezéseit betartják. A támogatás ezáltal az egységes piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető.

(33) 2003. április 4-i levelében Németország idézi az Európai Bíróság 2003. július 24-i ítéletét a C-280/00 ügyben (Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg) ([10]), amely azt mondja ki, hogy az állami költségtérítések, amennyiben azok közszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséért adott ellentételezést jelentenek, bizonyos feltételek esetén nem tartoznak a támogatás fogalma alá. Németország azt a véleményt képviseli, hogy ezek a feltételek az adott esetben meglévőnek tekinthetők.

(34) Ami az érdekelteknek az intézkedés által a gépkörök bizonyos, nem mezőgazdasági tevékenységeire gyakorolt hatással és a más gazdasági ágazatoknak adott kereszttámogatás témájával kapcsolatos megfontolását illeti, Németország a következőt közölte:

(35) 2004. szeptember 14-i levelében Németország kifejti, hogy az 1994-től 2000-ig terjedő időszakban tizenhárom olyan független leányvállalat volt, amely berendezkedett a (15) preambulumbekezdésben megnevezett tevékenységek végzésére.

(36) A KBM, a gépkörök és minden egyes leányvállalat az LwFÖG 12. cikkének 5. mondata szerint állandó jelleggel kötelezettek arra, hogy elkülönült könyvelést vezessenek. A bajor hatóságok ennek a kötelezettségnek a betartását rendszeresen ellenőrizték.

(37) Mivel a KBM és a gépkörök csak az alapszabályaikban megnevezett tevékenységeket folytathatják, ellenben az üzleti jellegű leányvállalatok csak a törvényben megnevezett öt „nem alaptevékenységet” folytathatják, Németország nem tekinti szükségesnek, hogy a munkaidőről feljegyzést vezessenek.

(38) Németország kijelenti, hogy átfogó intézkedéseket és ellenőrző mechanizmust vezettek be, amelyek révén gondoskodtak arról, hogy a támogatást kizárólag a gépkörök három alapfeladatához használják fel, úgyhogy a nem mezőgazdasági területek kereszttámogatásának veszélye kizárt, nevezetesen:

a) kötelezően elkülönült könyvvitel és mérlegkészítés a KBM, a gépkörök és azok leányvállalatai számára;

b) világos elhatárolás a tevékenységi területek között (alapfeladatok a gépkörök számára, nem alapfeladatok a leányvállalatok számára);

c) a nem alaptevékenységek korlátozása az LwFÖG-ben világosan meghatározott öt területre;

d) a kifizetendő támogatások kiszámítása a „szükséges költségek” alapján történik (az LwFÖG 12. cikkének 1. mondata). A „szükséges költségek” kiszámításához a bajor hatóságok minden egyes feladatnál külön ellenőrizték, hogy azok a gépkörök alaptevékenységeivel összefüggésben vannak-e;

([10]) EBHT 2003, I-7747. o.

e) a nem alaptevékenységeket kifejezetten kivették a támogatásból (az LwFÖG 12. cikkének 3. mondata);

f) az üzleti jellegű leányvállalatokkal rendelkező gépkörök támogatásának 10 %-os csökkentése (az LwFÖG 12. cikkének 6. mondata).

V. A TÁMOGATÁS ODAÍTÉLÉSE

V.1. Támogatás rendelkezésre állása

(39) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint tiltott minden olyan állami – vagy állami eszközökből juttatott – támogatás, amely bizonyos vállalkozások vagy termelési ágazatok kedvezményezése révén a versenyt meghamisítja vagy meghamisíthatja, amennyiben a tagállamok közötti kereskedelemre hatással van.

(40) Ezek a feltételek, amint az alábbiakban bemutatásra kerül, teljesültek.

(41) A szóban forgó támogatási intézkedés finanszírozása állami eszközökből történik.

V.1.1. *Támogatás a KBM javára*

(42) A KBM tevékenységei nem vonatkoznak az EK-Szerződés I. mellékletében szereplő termékek gyártására, feldolgozására és forgalmazására.

(43) Németország bemutatott egy listát a KBM által végzett tevékenységekről (lásd a (16) preambulumbekezdést). Egyes esetekben nem gazdasági tevékenységekről van szó. Különösen a KBM-nek azok a tevékenységei nem minősíthetők egy adott piacon teljesített szolgáltatásoknak, amelyeket központi kapcsolattartóként végez a bajor mezőgazdasági és erdészeti államminisztériummal szemben, a szolgálati és szakmai felügyelet során a gépkörök üzleti vezetőivel szemben és a gépkörök javát szolgáló közpénzek kezelésében. Ezeket ezáltal nem lehet gazdasági tevékenységekként besorolni. A KBM ezáltal ezeknek a tevékenységeknek a vonatkozásában nem minősül vállalkozásnak az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(44) A KBM igazgatási költségeinek fedezését szolgáló kifizetések nem felelnek meg az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében szereplő kritériumoknak. Következésképpen nem a megnevezett cikk értelmében vett állami támogatásokról van szó.

(45) A KBM azonban más gazdálkodó tevékenységeket is végez:

a) bizonyos tanácsadási szolgáltatásokat nyújt a gépkörök számára;

b) képzési és továbbképzési intézkedéseket biztosít a gépkörök személyzete számára;

c) szoftverprogramokat állít elő, amelyeket aztán a gazdáknak értékesítenek.

(46) Mivel ezeket az árukat és szolgáltatásokat egy bizonyos piacon kínálják és ennek során gazdálkodó tevékenységekről van szó, a KBM-et az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése ([11]) értelmében vállalkozásként kell besorolni.

(47) Ami a KBM által biztosított tanácsadási szolgáltatásokat, valamint képzési és továbbképzési intézkedéseket illeti, ezek a szolgáltatások mindenekelőtt a gépköröknek és azok leányvállalatainak válnak hasznára, mivel ezeket a szolgáltatásokat ingyenesen vagy a piaci áraknál alacsonyabb szintű költségtérítés ellenében bocsátják rendelkezésükre. Németország mindazonáltal nem mutatott be információkat arról, hogy a KBM-nek évente kifizetett összegek azoknak a költségeknek megfelelnek-e, amelyek a KBM-nél tevékenységeinek végzése során ténylegesen felmerülnek, és azáltal a piaci áraknak megfelelő kárpótlásnak tekinthetők-e azokért a szolgáltatásokért, amelyeket a KBM a bajor tartomány megbízásából a gépkörök számára biztosít, vagy ezek az összegek a költségeket esetleg meg is haladják. Idetartozik, hogy a közpénzek juttatása a KBM-nek nem kapcsolódik kifejezetten egy olyan feltételhez, hogy minden abban szereplő támogatási elemet teljes mértékben a gépköröknek vagy azok leányvállalatainak továbbítaniuk kell. Ezért a rendelkezésre álló információk alapján nem zárható ki, hogy a szóban forgó intézkedés tartalmaz támogatási elemet a KBM javára.

(48) Az sem állapítható meg, hogy ez a támogatás esetleg olyan csekély-e, hogy a 69/2001/EK rendelet alapján nem minősül állami támogatásnak, mivel az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében szereplő összes kritérium teljesül.

([11]) Az Európai Közösségek Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint a vállalkozás fogalma a versenyjog keretében minden gazdálkodó tevékenységet folytató jogalanyt magában foglal, függetlenül annak jogi formájától és a finanszírozás módjától (lásd pl. 2000. szeptember 12-i ítélet, a C-180/98–C-184/98 kapcsolt ügyekben, Pavlov és tsai kontra Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, EBHT 2000, I-6451, 74. bekezdés) Szintén az állandó ítélkezési gyakorlat szerint gazdálkodó tevékenység minden olyan tevékenység, amely áruk vagy szolgáltatások kínálatát jelenti egy bizonyos piacon (1987. június 16-i ítélet a 118/85 ügyben, Bizottság kontra Olaszország, EBHT 1987, 2599, 7. bekezdés, és 1998. június 18-i ítélet a C-35/96 ügyben, Bizottság kontra Olaszország, EBHT 1998, I-3851, 36. bekezdés, valamint a hivatkozott Pavlov és tsai ítélet, 75. bekezdés).

(49) Abból kell kiindulnunk, hogy a KBM gazdálkodó tevékenységének javát szolgáló intézkedés kihatással van a tagállamok közötti kereskedelemre. Az Európai Bíróságnak az *Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg* ([12]) ügyben hozott ítélete szerint nincs olyan küszöb vagy százalékos arány, amelyig terjedően azt mondhatjuk, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre nincs kihatás. Sem a támogatás viszonylag csekély mértéke, sem a kedvezményezett vállalkozás viszonylag kis mérete nem zárja ki ugyanis eleve azt a lehetőséget, hogy lesz kihatása a tagállamok közötti kereskedelemre.

(50) Ezért a KBM-nek juttatott pénzösszeget az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásként kell besorolni.

V.1.2. *Támogatás a gépkörök javára*

(51) A gépkörök gazdálkodó tevékenységet folytatnak, amelynek során szolgáltatásokat nyújtanak (a gépek rendelkezésre bocsátásának koordinálása, a munkaerő cseréje stb.) tényleges vagy potenciális piacon, díjazás ellenében. A gépköröket ezáltal az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vállalkozásként kell besorolni.

(52) A gépkörök nem tulajdonosai a gépeknek. A kiközvetített munkaerőt nem saját maguk alkalmazzák. Alaptevékenységük ezáltal tisztán közvetítői tevékenység, egy ingatlanügynök vagy egy munkaközvetítő ügynökség tevékenységéhez hasonlóan, amelynek során a kínálati és keresleti oldalt hozzák össze. A gépkörök nem tevékenykednek az EK-Szerződés I. mellékletében szereplő termékek gyártásának, feldolgozásának és forgalmazásának területén.

(53) A gépkörök „alaptevékenységeinek” végzése során jellemzően üzemeltetési és személyi költségek merülnek fel, mint például a személyzet fizetése, az irodabérlet és egyéb irodai ráfordítások. Ha nem juttatnának állami támogatásokat, akkor ezeket a ráfordításokat a tagok hozzájárulásaiból és a gazdák alkalmi, a munkaerő és/vagy a gépek biztosításáért történő befizetéseiből kellene fedezni. Az, hogy állami támogatásokat juttatnak a gépköröknek, alapjában véve csökkenti a tagsági hozzájárulásokat és az alkalmi befizetéseket. Abból indulhatunk ki, hogy a gépköröknek fizetett támogatásokat legalább részben továbbadják a gépkörökben tagsággal rendelkező gazdáknak, a rendelkezésre álló bizonylatokból pedig az derül ki, hogy a KBM által a gépköröknek történt kifizetéseknek nagy része valóban továbbításra került a gazdák számára.

([12]) Lásd az 10. lábjegyzetet.

(54) Németország azonban nem mutatott be egyértelmű bizonyítékokat arra, hogy nem maradt-e mégis egy támogatási elem a gépköröknél, mivel a gépkörök törvényileg nem voltak kötelezve arra, hogy a kapott támogatási összeget teljes egészében, mérsékelt áron nyújtott szolgáltatások formájában a gazdáknak továbbadják.

(55) A gépkörök és azok leányvállalatai a KBM által tanácsadás, valamint gépkörök személyzetének nyújtott képzés és továbbképzés formájában biztosított szolgáltatásokon keresztül gazdasági hasznokra is szert tettek, mivel ezeket a szolgáltatásokat vagy ingyenesen, vagy a piaci ár alatti díjazás fejében kapták.

(56) Németország nem mutatott be a Bizottságnak olyan információkat, amelyek azt olyan helyzetbe hoznák, hogy a gépköröknek ilyen formában nyújtott támogatás összegét kideríthesse.

(57) Ezért nem állapítható meg, hogy az a támogatás, amelyeket a gépkörök esetleg a KBM részéről kifizetések és szolgáltatások formájában kaptak, olyan csekély mértékű-e, hogy a 69/2001/EK rendelet szerinti, elhanyagolható mértékű támogatásként történő besorolásukat lehetővé váljon.

(58) A rendelkezésre álló információk alapján ezért abból kell kiindulni, hogy az intézkedés bizonyos vállalkozásokat (a gépköröket) kedvezményezett Bajorországban.

(59) Ezenkívül abból kell kiindulni, hogy a gépkörök javát szolgáló intézkedés alkalmas arra, hogy a versenyt meghamisítsa és a tagállamok közötti kereskedelemre kihatással legyen, mivel egyes, a gépkörök által biztosított szolgáltatások közül néhány határokon átnyúló módon is felkínálható. Az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint nincs olyan küszöb vagy százalékos arány, amelyig terjedően azt mondhatjuk, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre nincs kihatás. Sem egy támogatás viszonylag csekély mértéke, sem a kedvezményezett vállalkozás viszonylag kis mérete nem zárja ki ugyanis eleve azt a lehetőséget, hogy lesz kihatása a tagállamok közötti kereskedelemre ([13]).

(60) Ezért ennél az intézkedésnél az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatásról van szó, a gépkörök javára.

([13]) Lásd az 10. lábjegyzetet.

V.1.3. *Támogatások a gépkörök leányvállalatainak*

(61) A tagállamokon belüli versenyjogi és adójogi problémák, valamint az ezzel összefüggésben a gazdasági szereplők által benyújtott panaszok kivizsgálása alapvetően a tagállamok hatáskörébe tartozik. A szóban forgó esetben azonban a Németország által juttatott támogatás meghamisíthatja a versenyt. Ezért a Bizottság azt ebből a szemszögből vizsgálta.

(62) Az érdekeltek által benyújtott állásfoglalások arra utalnak, hogy a gépköröknek és a KBM-nek juttatott támogatások esetleg a gépkörök leányvállalatai által végzett „nem alaptevékenységek" kereszttámogatásához vezethettek.

(63) Amennyiben nem bizonyítható meggyőzően, hogy az anyavállalat (a gépkör) és annak leányvállalatának tevékenységei között világos, tényleges és jogi elkülönülés áll fenn, nem zárható ki, hogy az anyavállalatnak juttatott közpénzek egy része esetleg a leányvállalatokhoz folyt be.

(64) Ezért szükséges az 1994-től 2000-ig tartó időszak tényleges és jogi helyzetét megvizsgálni azoknak a kötelezettségvállalásoknak és óvintézkedéseknek a vonatkozásában, amelyeket Németország azért foganatosított, hogy a gépkörök leányvállalatainak kereszttámogatását megakadályozza.

(65) Németország azt állítja állásfoglalásában, hogy a gépkörök és leányvállalataik között teljes mértékű mérlegbeli, térbeli, személyi és tárgyi elkülönülés volt. A rendelkezésre álló bizonylatokból azonban másfajta kép adódik.

(66) Az LwFÖG 12. cikkének 1. mondata úgy rendelkezik, hogy a gépkörök és leányvállalataik között könyvviteli és mérlegkészítési elkülönítést kell megvalósítani. Ezt a kötelezettséget a jelek szerint Bajorország teljesítette és ellenőrizte.

(67) Logisztikai szempontból a gépkörök azonban leányvállalataikhoz nyilvánvalóan nagyon közel állnak. Sok esetben nyilvánvalóan ugyanazokat a helyiségeket használják. Így például a KBM, az *MR Bayern GmbH* és a *„meinhof.de AG"* leányvállalat postacíme és telefonszáma ugyanaz; ugyanazokat az irodahelyiségeket is használták.

(68) A személyi elhatárolást az LwFÖG nem írta elő. Valójában a KBM, a gépkörök és azok leányvállalatai rendszerint ugyanazzal a személyzettel dolgoznak. Főként pedig a gépkörök személyzete többnyire a leányvállalatoknál volt alkalmazásban. Így a KBM elnökségének elnöke egyidejűleg a *„meinhof.de AG"* felügyelőbizottságának elnöke volt, az *MR Bayern GmbH* ügyvezetője pedig a *„meinhof.de AG"* ügyvezetője is volt.

(69) Úgy tűnik, hogy Németország a gépkörök és azok leányvállalatai közötti közelségről tudomással bírt. A bajor mezőgazdasági és erdészeti minisztérium (Bayerisches Staatsministerium für Landwirtschaft under Forsten) egyik 1997-es dokumentumban meghatározza azokat az alapelveket, amelyek szerint a gépköröknél a könyvvizsgálatot végezni kell. A dokumentum kifejezetten leszögezi, hogy azokat a munkákat, amelyeket a gépkörök személyzete az üzleti jellegű leányvállalatok nevében végez el, piaci árakon kell a számlába beállítani, és hogy a gépkörök által nyújtott szolgáltatásokért kapott ezen díjazások levonandóak azokból a „szükséges költségekből", amelyeket a gépkörök az állami támogatások számítási alapjához összeállítanak.

(70) Mivel azonban nem állnak rendelkezésre részletes munkaidő-feljegyzések, amelyekből megállapítható lenne, hány órát dolgoztak a munkatársak a gépkörök, illetve azok leányvállalatai számára, és mivel ugyanazokat a helyiségeket használhatták, lehetetlen lenne pontosan ellenőrizni, hogy a gépkörök hány munkatársa dolgozott a leányvállalatok számára.

(71) Az a tény, hogy az állami támogatás automatikusan 10 %-kal csökkent, ha a gépkör leányvállalatán keresztül nem alaptevékenységet végzett, szintén arra utal, hogy a tevékenységek elkülönítése nem lehetett teljes körű, mert egy valóban elkülönült üzleti leányvállalat azokra a „szükséges költségekre", amelyeket a gépköröknek fedezniük kellett ahhoz, hogy alaptevékenységüket végezhessék, semmiféle hatással nem lehetett volna.

(72) Ehhez hozzájárul, hogy Németország 2001-ben bevezette a részletes munkaidő-feljegyzés rendszerét, amely szerint minden gépkörnek hathavonta fel kellett jegyeznie, hány órát dolgozott a személyzet a gépkörnek („alaptevékenységek"), illetve az üzleti jellegű leányvállalatoknak („nem alaptevékenységek"). A rendszert azért vezették be, hogy megállapítsák, mennyi az a munkaidő, amelyet a gépkörök munkatársai a „nem alaptevékenységekkel" töltenek el. Egy ilyen rendszer bevezetése azonban közvetve arra is utal, hogy helytálló a Bizottság feltételezése, miszerint 2001 előtt nem volt teljes körű személyi és tárgyi elkülönülés.

(73) A sajtóban és a weblapokon a reklámozás szintén együttesen történt, és a rendelkezésre álló bizonylatokból az derül ki, hogy az üzleti jellegű leányvállalatok nagyvonalúan alkalmazták a gépkörök emblémáját. Így például a *„meinhof.de AG”* leányvállalat az „MR” emblémát – vagyis a gépkörök emblémáját – alkalmazta megrendelőlapokon, tagsággal kapcsolatos tájékoztatókon és internetes weboldalán. A helyi sajtóban megjelent hirdetésekben az olvasók nem tudnak különbséget tenni a gépkörök és azok leányvállalatai között. Az sem világos, hogy a reklám költségeit hogyan osztották meg a gépkörök és a leányvállalatok között.

(74) Ezért a Bizottság úgy véli, hogy Németország nem rendelkezett egy olyan rendszerrel, amely képes lett volna arra, hogy a gépkörök és azok leányvállalatai között a kereszttámogatást eleve hatékonyan kizárja. Következésképpen nem zárható ki, hogy a gépkörök vagy a KBM által kapott állami támogatások egy része – például a leányvállalat által ingyenesen vagy a piaci árnál alacsonyabb áron biztosított személyzet vagy szolgáltatások formájában – a leányvállalatokhoz folyt be.

(75) A rendelkezésre álló információk alapján nem állapítható meg, hogy egy ilyen, a leányvállalat javát szolgáló támogatási elem esetleg olyan csekély mértékű-e, ami lehetővé teszi, hogy a 69/2001/EK rendelet alapján azt állami támogatásként ne sorolják be.

V.1.4. *Általános gazdasági érdekeket képviselő szolgáltatások*

(76) Ami a Németország által állásfoglalásában ismertetett fenntartást illeti, miszerint a szóban forgó intézkedés az Európai Bíróságnak az *Altmark Trans GmbH és a Regierungspräsidium Magdeburg* ügyben [14] hozott ítélete alapján nem tartozhat a támogatás fogalmába, a Bizottság rámutat arra, hogy első pillantásra láthatóan itt nem minden, az *Altmark*-ítéletben megnevezett feltétel teljesül. Először is a gépek és a munkaerő közvetítése a gazdák között – az ismertetés szerint – szokásos gazdálkodási tevékenységet jelent, nem pedig pontosan meghatározott közszolgáltatási kötelezettséghez kapcsolódó szolgáltatást, általános gazdasági érdekből. Másodszor, azokat a paramétereket, amelyek alapján a kárpótlási kifizetés mértékének meghatározása történik, nem határozták meg előre. Harmadszor, Németország nem bizonyította be, hogy a kárpótlási kifizetés mértéke nem haladja-e meg azt az összeget, amely a vonatkozó bevételek és egy méltányos nyereség figyelembevételével az általános gazdasági érdekből nyújtott szolgáltatás elvégzéséhez szükséges, a felmerülő költségek teljes vagy részleges fedezésére.

(14) Lásd az 10. lábjegyzetet.

V.1.5. *Támogatások a gazdáknak*

(77) Az intézkedésen keresztül a mezőgazdasági cégek is kedvezményben részesültek. Hasznot húzhattak a gépkörök tartományi szintű hálózatából, amelyek gépeket és munkaerőt közvetítettek ki, amelyért cserébe tagsági hozzájárulást kellett fizetniük, amely nem a teljes költségnek felelt meg, illetve közvetítői díjazást, amely nem a teljes költségnek megfelelő mértékű volt.

(78) Németország közölte, hogy a gépköröknek juttatott támogatások intenzitása a vonatkozó időszakban a „szükséges költségek” mintegy 50 %-át tette ki. A támogatás teljes összegét (mintegy évi 5 M EUR) és azoknak a gazdának a számát tekintve, akik tagként azok szolgáltatásait igénybe vehették (kb. 100 000), megállapítható, hogy még akkor is, ha a támogatást teljes mértékben továbbadták volna a gazdáknak, a gazdáknak egyenként jutó összeg átlagban évente nem lett volna több 50 EUR-nál.

(79) A Bizottság által ezen a területen gyűjtött tapasztalatokra alapozva, az EK-Szerződés 87. és 88. cikkeinek az agrár- és a halászati ágazatban a „de minimis” támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2004. október 6-i 1860/2004/EK bizottsági rendelet [15] 3. cikke rögzíti, hogy azokat a nagyon alacsony támogatási összegeket, amelyeket az agrárágazatban juttatnak, bizonyos feltételek esetén olyan intézkedéseknek kell tekinteni, amelyek nem felelnek meg az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében foglalt összes feltételnek. A Bizottság kifejezetten leszögezte, hogy egy olyan támogatás, amely összességében nem haladja meg a 3 000 EUR-t egy hároméves időszak folyamán, nem hamisítja vagy hamisíthatja meg a versenyt, és ezáltal nem tartozik az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alá – feltéve, hogy az agrárágazatban működő vállalkozásoknak a három évi időszak során juttatott teljes összeg nem haladja meg az éves agrártermelés értékének 0,3 %-át (amelynek kapcsán a támogatások teljes összege az agrárágazatban Németország esetében a 2001. évben 133 470 000 EUR volt).

(80) Az 1860/2004/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése leszögezi, hogy ez a rendelet azokra a támogatásokra is érvényes, amelyeket a hatálybalépését megelőzően adtak meg, amennyiben a támogatások a rendeletben megnevezett feltételeknek megfelelnek. A szóban forgó esetben a Bizottság úgy véli, hogy ezek a feltételek teljesülnek, mert egyenként a kifizetett támogatási összeg nagyon csekély volt, a Németország által kifizetett teljes összeg csak mintegy 5 M EUR-t tett ki évente, a támogatás nem érintett exporttal kapcsolatos tevékenységeket, nem volt függvénye hazai termékek alkalmazásának importáruk kárára és nem a forgalmazott termékek árától vagy mennyiségétől függött. A rendeletben előírt gazdasági elemzést a Bizottság az N 145/04 támogatással kapcsolatos határozattal [16] összefüggésben már elvégezte.

(15) HL L 325., 2004.10.28., 4. o.

(16) C(2004) 2669. irat, 2004. július 14. – Franciaország – támogatás tejtermelőknek, akik a Parmalat versenye miatt károkat szenvedtek el.

(81) Figyelembe kell venni, hogy a Bizottság határozatában, amely szerint engedélyezi a gazdáknak a jövőben adandó ilyen támogatásokat ([17]), ugyanezt az intézkedést már megvizsgálta a keretszabály 14. szakaszával való összeegyeztethetőség szempontjából, és arra az eredményre jutott, hogy a támogatási intézkedés sajátos adottságait figyelembe véve az EK-Szerződéssel összeegyeztethető. Az itt megvizsgálandó esetben azonban az 1860/2004/EK rendeletben kifejtett alapelvek alkalmazásából az következik, hogy felesleges a keretszabály 14. szakasza szerinti vizsgálat.

(82) Az a támogatás, amelyet a gazdáknak a gépkörök alacsonyabb árakon biztosított szolgáltatásainak formájában juttattak, ezáltal nem állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

V.1.6. *Végkövetkeztetés*

(83) Mindezekből az okokból a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében a KBM, az egyes gépkörök, valamint leányvállalataik javára adott támogatás. Nem a gazdáknak adott támogatásról van szó.

V.2. **Az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének alkalmazhatósága**

(84) Ezért azt kell megvizsgálni, hogy alkalmazható-e az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti, a támogatások általános tilalma alóli kivételek vagy mentességek valamelyike. A konkrét intézkedés esetében sem az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti szociális jellegű támogatásról, sem az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti, a természeti katasztrófák vagy más rendkívüli események következtében fellépett károk felszámolásához adott támogatásokról, sem pedig az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti, Németország felosztásával kapcsolatos támogatásról nincs szó. Az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a), b), d) vagy e) pontjaiban szereplő sajátos tényállások sem alkalmazhatóak. Németország sem hivatkozott ezen rendelkezések egyikére sem. Az egyetlen esetleg alkalmazható, kivételt képező tényállást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja tartalmazza.

([17]) Lásd az 10. lábjegyzetet.

V.2.1. *A KBM-nek nyújtott támogatások összeegyeztethetősége*

(85) Ahogyan azt a (42)–(50) preambulumbekezdések ismertetik, nem egyértelmű, hogy a KBM-nek adott támogatások a 69/2001/EK rendelet alkalmazási körébe tartoznak-e. A rendelkezésre álló információk szerint a juttatott támogatások nem kapcsolódnak beruházásokhoz és nem tartoznak a 70/2001/EK rendelet hatálya alá sem. Más támogatható tényállásokat sem vetettek fel.

(86) Ezért a KBM-nek juttatott finanszírozási összeget az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az egységes piaccal nem összeegyeztethető működési támogatásként ([18]) kell besorolni, mivel az eszközöket nem adták tovább a gépköröknek, és túllépték a 69/2001/EK rendelet által megszabott maximált összegeket.

V.2.2. *A gépköröknek és leányvállalataiknak adott támogatások összeegyeztethetősége*

(87) Ahogyan azt a (42)–(60) preambulumbekezdésekben ismertetésre került, a gépkörök és leányvállalataik előnyökhöz jutottak azoknak a szolgáltatásoknak a révén, amelyeket a KBM tanácsadás, valamint a személyzet képzése és továbbképzése formájában számukra biztosított. Az ilyen intézkedéseket az EK-Szerződés 87. és 88. cikkeinek a képzési támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 68/2001/EK bizottsági rendelet ([19]) szerint képzési és továbbképzési támogatásokként kell besorolni. A tanácsadási szolgáltatások tekintetében a 70/2001/EK rendelet alkalmazható lehet. Azok az információk azonban, amelyeket Németország a Bizottságnak átadott, nem elegendőek annak értékeléséhez, hogy ezeknek a rendeleteknek a rendelkezéseit betartották-e.

(88) Azokkal a finanszírozási hozzájárulásokkal kapcsolatban, amelyeket a KBM a gépköröknek közvetlenül továbbadott, a (85) és a (86) preambulumbekezdésben kifejtett megfontolások érvényesek, a szükséges változtatásokkal. Nem zárható ki, hogy a támogatás egy részét a gépkörök és leányvállalataik közötti elégtelen elhatárolás miatt a gépkörök megtartották, és esetleg leányvállalataiknak továbbadták.

([18]) Lásd az 11. lábjegyzetet.

([19]) HL L 10., 2001.1.13., 20. o. A 363/2004/EK rendelettel (HL L 63., 2004.2.28., 20. o.) módosított rendelet.

(89) Másfelől Németország olyan számokat mutatott be, amelyek azt jelzik, hogy a támogatás nagy részét valóban továbbadták a gazdáknak. A Bizottság úgy véli, hogy abból lehet kiindulni, hogy azokat a kifizetéseket, amelyeket Bajorország a KBM-en keresztül a gépköröknek teljesített, a gazdáknak továbbadták, amennyiben azok a Németország által rendelkezésre bocsátott adatok szerint a szolgáltatások átlagos költségeinek megfelelnek.

(90) Ebből következik, hogy azokat a kifizetéseket, amelyek meghaladják a vonatkozó szolgáltatás átlagos költségei szerinti, bizonyíthatóan a gazdáknak továbbadott összegeket, és amelyek a 69/2001/EK rendeletben kedvezményezettenként, három évi időszak során, 100 000 EUR-ban meghatározott felső határt meghaladják, az egységes piaccal nem összeegyeztethető működési támogatásokként kell besorolni.

V.3. **A KBM kiválasztása**

(91) A bajor Landwirtschaftsförderungsgesetz (a mezőgazdasági támogatásokról szóló törvény) előírja, hogy csak egyetlen ilyen jellegű szervezet támogatható Bajorországban. A KBM elismerésére már 1972-ben sor került. Németország állásfoglalásaiban közölte, hogy a bajor gazdák önsegélyező egyesületéről van szó, amely bizonyos értelemben sajátos helyzetű, mivel nincsenek vele összehasonlítható létesítmények, amelyekkel versenyben állhatna.

(92) A KBM kiválasztása ezért első pillantásra nem tűnik ellentétesnek a közszolgálati megbízások megadásával kapcsolatos eljárás koordinálására vonatkozó a közösségi rendelkezésekkel. A Bizottság mindazonáltal szükségesnek tartja az intézkedés további elemzését, kifejezetten a közbeszerzésre vonatkozó közösségi jog szempontjából.

VI. **VÉGKÖVETKEZTETÉSEK**

(93) A Bizottság arra az eredményre jutott, hogy Németország a jelen határozat tárgyát képező intézkedést jogszerűtlenül alkalmazta, és ezáltal vétett az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése ellen. A megnevezett okokból a Bizottság a következő véleményt képviseli:

(94) Az a támogatás, amelyet a gazdáknak gépek és munkaerő közvetítésének formájában juttattak, nem állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(95) A KBM-nek adott támogatás, amennyiben azt a gépköröknek nem adták tovább, nem egyeztethető össze az egységes piaccal. Németországot fel kell szólítani arra, hogy az egységes piaccal a 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében nem összeegyeztethető támogatásokat követelje vissza, amennyiben a támogatások nem tartoznak a 69/2001/EK rendelet alkalmazási területébe.

(96) A gépköröknek és a leányvállalataiknak adott támogatások, amennyiben azt a gazdáknak nem adták tovább, nem egyeztethetőek össze az egységes piaccal. Németország feladata annak bebizonyítása, hogy a támogatásokat milyen mértékben adták tovább a gazdáknak. A számítások alapjául a gépkörök által üzleti jellegű leányvállalataik nélkül biztosított szolgáltatások átlagos költségeit kell felhasználni, annak elkerülésére, hogy azok az összegek, amelyek esetleg a leányvállalatok javára szolgáltak, a számításba bekerüljenek.

(97) Németországot fel kell szólítani arra, hogy az egységes piaccal a 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében nem összeegyeztethető támogatásokat követelje vissza, amennyiben a támogatások nem tartoznak a 69/2001/EK rendelet alkalmazási területébe,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Azokat a pénzösszegeket, amelyeket Németország a bajor gazdáknak a bajor gépkörökön keresztül szubvencionált szolgáltatások formájában adott, gépek és munkaerő kiközvetítésére, nem támogatások az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

2. cikk

Azok az állami támogatások, amelyeket Németország a bajor gép- és gazdaságsegítő körök kuratóriuma (Kuratorium bayerischer Maschinen- und Betriebshilferinge e.V.) javára teljesített, nem egyeztethetők össze az egységes piaccal, amennyiben a pénzeszközöket nem továbbították a gépköröknek és amennyiben a 69/2001/EK rendeletben meghatározott, kedvezményezettenkénti 100 000 EUR felső határt három éven belül túllépték.

3. cikk

Azok az állami támogatások, amelyeket Németország a gépkörök és leányvállalataik javára teljesített, nem egyeztethetők össze az egységes piaccal, amennyiben a pénzeszközöket a 4. cikk szerint, Németország által bemutatandó bizonyíték alapján nem továbbították a gépköröknek és amennyiben a 69/2001/EK rendeletben meghatározott, kedvezményezettenkénti 100 000 EUR felső határt három éven belül túllépték.

4. cikk

A 2. és a 3. cikk szerint az egységes piaccal nem összeegyeztethető támogatások megállapításához Németországnak elszámolást kell készítenie azoknak a szolgáltatásoknak az átlagos költségeiről, amelyeket leányvállalattal nem rendelkező gépkörök biztosítanak a gazdák számára.

5. cikk

Németország foganatosítja a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a 2. és a 3. cikkben megnevezett jogszerűtlenül kifizetett támogatásokat a kedvezményezettektől visszakövetelje.

A visszatérítés haladéktalanul és a nemzeti jog eljárása szerint történik, amennyiben az a jelen határozat haladéktalan és hathatós teljesítését lehetővé teszi. A visszatérítendő támogatások tartalmazzák a kamatokat attól az időponttól számítva, amikor azokat a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátották, visszafizetésük időpontjáig. A kamatok kiszámítása a 794/2004/EK bizottsági rendelet V. fejezete szerint történik ([20]).

6. cikk

Ennek a határozatnak a Német Szövetségi Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2004. december 14-én.

a Bizottság részéről

Mariann FISCHER BOEL

a Bizottság tagja

([20]) HL L 140., 2004.4.30., 1. o.